

Határozatok Tára

JEAN RICHARD DE LA TOUR
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2022. november 17.¹

C-556/21. sz. ügy

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid;
E. N.,
S. S.,
J. Y.
részvételével

(a Raad van State [államtanács, Hollandia] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Menekültpolitika – 604/2013/EU rendelet – A nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam – A meghatározás feltételei és eljárási szabályai – Valamely menedékkérő tekintetében hozott, átadásra vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslat – Átadási határidő – Az átadás végrehajtására nyitva álló határidő felfüggesztése”

I. Bevezetés

1. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az egy harmadik ország állampolgára vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet² 27. cikke (3) bekezdésének és 29. cikkének az értelmezésére vonatkozik.

2. E kérelmet E. N., S. S. és J. Y. nemzetközi védelmet kérelmezők, valamint a Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (igazságügyi és biztonsági államtitkár, Hollandia, a továbbiakban: államtitkár) közötti jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya ez utóbbi által elfogadott azon határozatok, amelyekben az államtitkár vizsgálat nélkül elutasította a kérelmezők nemzetközi védelem iránti kérelmeit, és e kérelmezőket más tagállamoknak adta át. Ezeket a határozatokat az illetékes elsőfokú bíróságok megsemmisítették. Az államtitkár fellebbezett ezen ítéletek ellen, és többek között ideiglenes intézkedésként kérte a nemzetközi védelmet kérelmezőkre vonatkozó átadási határidő felfüggesztését, amely kérelmének helyt is adtak.

¹ Eredeti nyelv: francia.

² HL 2013. L 180., 31. o.; helyesbítés HL 2018. L 33., 6. o.; a továbbiakban: „Dublin III” rendelet.

3. A jelen ügy lehetőséget ad a Bíróságnak annak tisztázására, hogy miként kell számítani azt a határidőt, amely a megkereső tagállam rendelkezésére áll a nemzetközi védelmet kérelmező személynek a felelős tagállam részére történő átadására.

4. Ez az ügy a folyamatban lévő Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Átadási határidő – emberkereskedelem) ügyhöz (C-338/21) kapcsolódik, amelyben az a kérdés merül fel, hogy a „Dublin III” rendelet 29. cikkének (1) bekezdésében előírt átadási határidő (a továbbiakban: átadási határidő) felfüggesztésre kerül-e, ha az érintett személy a nemzetközi védelem iránti kérelmével egyidejűleg a 2004/81/EK irányelv³ 8. cikke szerinti ideiglenes tartózkodási engedély kiadását elutasító határozat felülvizsgálata iránti kérelmet nyújtott be.

5. Bár a Raad van State (államtanács, Hollandia) mindkét esetben az átadásra vonatkozó határozat végrehajtása felfüggesztésének az átadási határidő számítására vonatkozó következményeivel foglalkozik, a felmerülő konkrét kérdések eltérőek. Ezért az említett ügyek különálló, ugyanazon a napon előterjesztett indítványok tárgyát képezik.

6. A jelen indítványomban, az elemzésem végén azt javaslom, hogy a Bíróság állapítsa meg, hogy a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (3) bekezdését és 29. cikkét úgy kell értelmezni, hogy amennyiben a megkereső tagállam a 27. cikk (3) bekezdése c) pontjának alkalmazása mellett döntött, és a nemzetközi védelmet kérelmező nem kérte az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését e rendelkezés alapján, a fellebbviteli bíróság az ügy elbírálása során nem rendelhet el az adott tagállam illetékes hatóságának kérelmére olyan ideiglenes intézkedést, amely az átadási határidő felfüggesztését eredményezi.

II. Jogi háttér

A. Az uniós jog

7. A „Dublin III” rendelet 1. cikke szerint a rendelet megállapítja a valamely harmadik országbeli állampolgár, vagy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételeket és eljárási szabályokat. Az említett rendelet (4), (5) és (19) preambulumbekkezdése e tekintetben a következőképpen rendelkezik:

„(4) [Az Európai Tanács által az 1999. október 15–16-i tamperei rendkívüli ülésén elfogadott] következtetések [...] megállapították, hogy [a közös európai menekültügyi rendszernek] rövid időn belül ki kell terjednie egy világos és alkalmazható [helyesen: a gyakorlatban működőképes] módszer kialakítására is a menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározása céljából.

(5) E módszernek mind a tagállamok, mind az érintett személyek vonatkozásában tárgyilagos és méltányos szempontokon kell alapulnia. Lehetővé kell tennie különösen a felelős tagállam gyors meghatározását, hogy a nemzetközi védelem megadására vonatkozó eljáráshoz való hatékony hozzáférés biztosított legyen, és a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel kapcsolatos gyors döntéshozatal ne kerüljön veszélybe.

³ A harmadik országok emberkereskedelem áldozatává vált vagy az illegális bevándorlás megkönnyítésére irányuló cselekményektől érintett, a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal együttműködő állampolgárai részére kiállított tartózkodási engedélyről szóló, 2004. április 29-i tanácsi irányelv (HL 2004. L 261., 19. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 7. kötet, 69. o.; helyesbítés HL 2013. L 82., 63. o.).

[...]

- (19) Az érintett személyek jogainak hatékony védelme érdekében jogi biztosítékokat és hatékony jogorvoslati eszközöket [helyesen: jogi garanciákat és hatékony jogorvoslatához való jogot] kell biztosítani a felelős tagállamnak való átadásra vonatkozó határozatokkal kapcsolatban, különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkével összhangban. A nemzetközi jog tiszteletben tartása érdekében az ilyen határozatok elleni hatékony jogorvoslatnak egyaránt ki kell terjednie e rendelet alkalmazásának, valamint az azon tagállamban fennálló jogi és ténybeli helyzetnek a megvizsgálására, amelybe a kérelmezőt átszállítják.”

8. A „Dublin III” rendelet 27. cikkének (3) és (4) bekezdése szerint:

„(3) Az átadásra vonatkozó határozatok elleni fellebbezésre vagy felülvizsgálatra vonatkozóan a tagállamok jogszabályaikban előírják az alábbiakat:

- a) a fellebbezés vagy felülvizsgálat feljogosítja az érintettet, hogy annak elbírálásáig az adott tagállamban maradjon; vagy
 - b) az átadás automatikusan felfüggesztésre kerül, és e felfüggesztés megszűnik azon ésszerű időtartam elteltével, amely alatt valamely bíróságnak vagy törvényszéknek [helyesen: valamely bíróságnak] a felfüggesztés iránti kérelem alapos és szigorú vizsgálatát követően határozatot kellett hoznia arról, hogy a fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak halasztó hatályt biztosít-e; vagy
 - c) az érintett személy ésszerű időtartamon belül kérelmezheti a bíróságtól vagy törvényszéktől [helyesen: a bíróságtól] az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését a fellebbezés vagy felülvizsgálat elbírálásáig. A tagállamok azáltal biztosítják a hatékony jogorvoslatot, hogy felfüggesztik az átadást mindaddig, amíg a felfüggesztés iránti első kérelemről határozatot nem hoznak. Az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztéséről ésszerű időtartamon belül határozni kell, ugyanakkor ezen időtartamnak lehetővé kell tennie a felfüggesztés iránti kérelem alapos és szigorú vizsgálatát. Az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését elutasító határozat ismerteti az alapjául szolgáló indokokat.
- (4) A tagállamok előírhatják, hogy az illetékes hatóságok hivatalból dönthetnek az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztéséről a fellebbezés vagy felülvizsgálat elbírálásáig.”

9. A rendelet 29. cikke (1) bekezdésének első albekezdése és (2) bekezdése a következőképpen szól:

„(1) A kérelmezőnek [...] a megkereső tagállam részéről a felelős tagállamnak történő átadása a megkereső tagállam nemzeti joga szerint történik az érintett tagállamok egymás közötti konzultációját követően, a lehető leghamarabb kivitelezhető időpontban, de legkésőbb hat hónappal az érintett személy átvétele vagy visszavétele iránti megkeresés másik tagállam általi elfogadását, vagy a 27. cikk (3) bekezdésének megfelelő halasztó hatály esetén hat hónappal a fellebbezéssel vagy felülvizsgálattal kapcsolatos jogerős határozatot követően.

[...]

(2) Amennyiben az átadásra nem kerül sor a hat hónapos határidőn belül, a felelős tagállam mentesül az érintett személy átvételére vagy visszavételére vonatkozó kötelezettség alól, és a felelősség a megkereső tagállamra hárul. E határidő legfeljebb egyéves időtartamra meghosszabbítható, ha az átadásra az érintett személy szabadságvesztése miatt nem kerülhetett sor, illetve legfeljebb tizennyolc hónapra, ha az érintett személy ismeretlen helyen tartózkodik.”

B. A holland jog

10. Az 1992. június 4-i Algemene wet bestuursrecht (a közigazgatási eljárásról szóló általános törvény)⁴ 8:81. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ha a közigazgatási bíróság előtt egy határozat ellen fellebbezést nyújtanak be, vagy ha a közigazgatási bíróság előtti esetleges fellebbezést megelőzően felülvizsgálati kérelmet nyújtanak be [...], azon közigazgatási bíróság ideiglenes intézkedésről döntő bírója, amely az alapügyben illetékes vagy illetékessé válhat, kérelemre ideiglenes intézkedést hozhat, ha a sürgősség azt az érintett érdekekre tekintettel megkívánja.”

11. Az említett törvény 8:108. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Amennyiben e cím másként nem rendelkezik, a 8.1–8.3. címek értelemszerűen alkalmazandók a fellebbezésre [...]”

III. Az alapügy tényállása és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

12. 2019. július 12-én és október 7-én, valamint 2020. november 22-én E. N., S. S. és J. Y. nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be Hollandiában. Az államtitkár arra kérte a többi tagállam hatóságait, hogy vegyék át vagy vegyék vissza a kérelmezőket. 2019. október 27-én és november 20-án, valamint 2021. január 19-én ezek a hatóságok kifejezetten vagy hallgatólagosan elfogadták az átvételre vagy visszavételre irányuló kérelmeket.

13. Az államtitkár 2020. január 9-én és február 8-án, valamint 2021. február 16-án megtagadta a nemzetközi védelem iránti kérelmek elbírálását azzal az indokkal, hogy e kérelem elbírálása más tagállamok hatóságainak hatáskörébe tartozik, és hogy E. N.-t, S. S.-t és J. Y.-t át kell adni ezeknek a hatóságoknak. E. N., S. S. és J. Y. keresetet nyújtottak be e határozatok megsemmisítése iránt. Az érintett feleknek a tárgyaláson tett nyilatkozataiból kitűnik, hogy nem kérték e határozatok végrehajtásának felfüggesztését a keresetük elbírálásáig.⁵

14. Az elsőfokú bíróságok 2020. február 25-én és szeptember 16-án,⁶ valamint 2021. április 1-jén megsemmisítették a nemzetközi védelem iránti kérelmek elbírálását megtagadó határozatokat, illetve az átadásra vonatkozó határozatokat, és kötelezték az államtitkárt, hogy hozzon új határozatokat az E. N., S. S. és J. Y. által benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmekről.

⁴ Stb. 1992, n° 315.

⁵ S. S. az ellene hozott, átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését kérte, de ezt a kérelmet később visszavonta, így az átadásra vonatkozó határozat végrehajtását ténylegesen nem függesztették fel.

⁶ Az S. S.-re – aki a C-338/21. sz. ügyben szintén félként szerepel – vonatkozó ügyben hozott ítéletében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a Holland Királyság számára az említett személy átadására rendelkezésre álló határidő már lejárt.

15. Az államtitkár fellebbezett ezen ítéletek ellen a Raad van State (államtanács) előtt. A fellebbezéseket ideiglenes intézkedések iránti kérelmekkel egészítette ki, egyrészt, hogy a fellebbezés elbírálásáig ne kelljen újabb határozatot hoznia a nemzetközi védelem iránti kérelmekről, másrészt, hogy az átadási határidő kerüljön felfüggesztésre. A kérdést előterjesztő bíróság 2020. március 17-én és november 16-án, valamint 2021. május 28-án helyt adott e kérelmeknek.

16. A kérdést előterjesztő bíróság kijelenti, hogy meg kell állapítania, hogy az átadási határidő lejárt, és ezért a Holland Királyság vált felelőssé az E. N., S. S. és J. Y. által benyújtott, nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálatára, amennyiben a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (3) bekezdésével és 29. cikkének (1) bekezdésével ellentétes, hogy az államtitkárnak az átadási határidő felfüggesztésére irányuló ideiglenes intézkedés iránti kérelmének a fellebbezési szakaszban helyt adjanak.

17. A kérdést előterjesztő bíróság emlékeztet arra, hogy a Holland Királyság úgy döntött, hogy végrehajtja a „Dublin III” rendelet 27. cikke (3) bekezdésének c) pontját, amely szerint az érintett személy észszerű időtartamon belül kérheti a bíróságtól az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését a fellebbezés vagy felülvizsgálat elbírálásáig.

18. A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az a lehetőség, amely szerint a „Dublin III” rendelet 27. és 29. cikkével ellentétes, hogy az államtitkár által előterjesztett, az átadás határidejének felfüggesztésére irányuló ideiglenes intézkedés iránti kérelemnek a fellebbezési szakaszban helyt adjanak, egyrészt az „érintett személy” fogalmának az említett rendelet 27. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti meghatározásával, másrészt a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam gyors meghatározásának céljával indokolható.

19. Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság olyan körülményeket állapít meg, amelyek igazolják azt a következtetést, hogy a fenti rendelettel nem ellentétes, ha az államtitkár által előterjesztett, az átadás határidejének a felfüggesztésére irányuló ideiglenes intézkedés iránti kérelemnek a fellebbezési szakaszban helyt adnak.

20. Először is, a kérdést előterjesztő bíróság a 2018. szeptember 26-i Staatssecretaris van Veiligheid en justitie (A fellebbezés halasztó hatálya) ítéletből⁷ arra következtet, hogy bár az irányelv rendelkezik az elsőfokú hatékony jogorvoslat biztosítására vonatkozó kötelezettségről, ez a kötelezettség nem zárja ki a másodfokú vagy a fellebbezési eljárás előírását.

21. Másodszor, a kérdést előterjesztő bíróság azzal érvel, hogy bár a „Dublin III” rendelet egyik célja a nemzetközi védelem iránti kérelemért felelős tagállam gyors meghatározása, biztosítani kell a hatékony jogorvoslatot a felelős tagállamnak történő átadásra vonatkozó határozatokkal szemben. Az érintett személy így a felelős tagállam gyors meghatározásával szemben a további jogi védelmet részesítheti előnyben.

22. A kérdést előterjesztő bíróság szerint az ilyen értelmezés két nemkívánatos helyzet elkerülésére irányul: egyrészt azon helyzet elkerülésére, hogy az érintett személyt a fellebbezés elbírálásának ideje alatt a felelős tagállamnak átadják, majd a fellebbezés megalapozottsága esetén visszaszállítsák őt a megkereső tagállamba, és másrészt annak elkerülésére, hogy az érintett

⁷ C-180/17, EU:C:2018:775.

személyt ne tudják átadni a felelős tagállamnak, és az átadási határidő a fellebbezési szakaszban lejárjon, amely esetben a nemzetközi védelem iránti kérelmet a megkereső tagállamnak kell elbírálnia, még akkor is, ha az érintett személy fellebbezését elutasítják.

23. Harmadszor, a kérdést előterjesztő bíróság úgy tudja, hogy az államtitkárnak is lehetősége van arra, hogy a fellebbezési szakaszban az átadási határidő felfüggesztését kérje. Az ezzel ellentétes megoldás azzal a kockázattal járna ugyanis, hogy az államtitkárt megfosztanák a fellebbezés gyakorlati lehetőségétől, mivel az átadási határidő nem mindig lenne elegendő ahhoz, hogy az ügyet tárgyaló bíróság határozatot hozhasson.

24. Ilyen körülmények között a Raad van State (államtanács, Hollandia) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a [„Dublin III”] rendelet 27. cikkének (3) bekezdését és 29. cikkét, hogy azokkal nem ellentétes, hogy amennyiben valamely tagállam jogrendje a jelen üggyhez hasonló ügyek esetében másodfokú eljárást ír elő, a fellebbviteli bíróság az ügy vizsgálata során a tagállam illetékes hatóságának kérelmére az átadási határidő felfüggesztését eredményező ideiglenes intézkedést rendel el?”

25. E. N., S. S. és J. Y., a holland és a német kormány, valamint az Európai Bizottság írásbeli észrevételeket nyújtott be.

26. A folyamatban lévő C-338/21. sz. üggyel közös tárgyaláson, amelyet 2022. július 14-én tartottak, E. N.-t, S. S.-t és J. Y.-t, valamint a holland kormányt és a Bizottságot meghallgatták, és felkérték őket, hogy válaszoljanak a Bíróság által feltett szóbeli választ igénylő kérdésekre.

IV. Elemzés

27. Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság azt kéri a Bíróságtól, hogy döntsön arról, hogy a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (3) bekezdését és 29. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti gyakorlat, amely szerint, amennyiben valamely tagállam jogrendje – a 27. cikk (3) bekezdésében előírt, átadásra vonatkozó határozatok elleni fellebbezési vagy felülvizsgálati eljárások tekintetében – másodfokú eljárást ír elő, a fellebbviteli bíróság az ügy vizsgálata során a tagállam illetékes hatóságának kérelmére *az átadási határidő felfüggesztését* eredményező ideiglenes intézkedést rendelhet el.

28. A kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdések megválaszolása érdekében mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a „Dublin III” rendelet nem ad lehetőséget arra, hogy a nemzeti bíróság felfüggeszthesse – a nemzetközi védelmet kérelmező személynek a felelős tagállamba történő átadása céljából – a megkereső tagállam rendelkezésére álló hat hónapos határidőt.

29. A „Dublin III” rendelet 27. cikkének (3) bekezdése azonban lehetőséget biztosít arra, hogy a nemzeti bíróság akár hivatalból,⁸ akár az érintett személy kérelmére⁹ felfüggeszthesse az átadásra vonatkozó határozat végrehajtását. Ez a felfüggesztés következményekkel jár az átadási határidő számítására.

⁸ A „Dublin III” rendelet 27. cikke (3) bekezdésének a) és b) pontja alapján.

⁹ A „Dublin III” rendelet 27. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján.

30. A rendelet 29. cikkének (1) bekezdése szerint az átadási határidő elvben az érintett személy átvétele vagy visszavétele iránti megkeresésnek a másik tagállam általi elfogadásával kezdődik. Ha azonban az érintett személy fellebbezést vagy felülvizsgálati kérelmet nyújtott be az átadásra vonatkozó határozat ellen, a határidő a fellebbezésre vagy felülvizsgálatra vonatkozó jogerős határozattal kezdődik, amennyiben e rendelet 27. cikkének (3) bekezdésével összhangban halasztó hatályt biztosítottak.

31. Ez utóbbi rendelkezés három lehetőséget biztosít az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztésére. A tagállamoknak első lehetőségként arról kell rendelkezniük, hogy a fenti határozattal szembeni fellebbezés feljogosítja az érintettet arra, hogy a fellebbezés elbírálásáig a határozatot meghozó tagállamban maradjon,¹⁰ ami azt eredményezi, hogy az átadást nem lehet végrehajtani; vagy második lehetőségként arról, hogy az átadásra vonatkozó határozat elleni fellebbezés benyújtását követően az átadás egy észszerű időtartamra automatikusan felfüggesztésre kerül, amely alatt a bíróság határozatot hoz arról, hogy a fellebbezésnek halasztó hatályt biztosít-e,¹¹ vagy pedig harmadik lehetőségként arról, hogy az érintett személy az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését kérelmezheti az e határozattal szembeni fellebbezés elbírálásáig.¹² A „Dublin III” rendelet 27. cikkének (3) bekezdése és 29. cikkének (1) bekezdése közötti kapcsolatból következik, hogy az átadás határidejének kezdete csak akkor halasztható el a rendelet 29. cikkének (1) bekezdése alapján, ha az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését az említett rendelet 27. cikkének (3) bekezdésében foglalt három módozat valamelyikének megfelelően lehetővé tették.

32. Meg kell jegyezni, hogy egyrészt a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (3) bekezdése nem írja elő, hogy a megkereső tagállam illetékes hatósága kérheti az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését, másrészt a Holland Királyság az említett rendelkezés által a felfüggesztésre előírt három alternatív lehetőség közül azt választotta, amely szerint a nemzetközi védelmet kérelmező kérelmet nyújthat be a felfüggesztés érdekében.¹³

33. Az alapügy tárgyát képező holland rendszer azonban úgy rendelkezik, hogy az átadásra vonatkozó elsőfokú határozat megsemmisítését követően az illetékes közigazgatási hatóság kérheti a fellebbviteli bíróság ideiglenes intézkedésről döntő bíróját, hogy állapítsa meg, hogy a fellebbezés elbírálásáig nem kell új határozatot hoznia a nemzetközi védelem iránti kérelemről, és rendelje el az átadási határidő felfüggesztését mindaddig, amíg a fellebbviteli bíróság a fellebbezésről nem dönt, még abban az esetben is, ha a nemzetközi védelmet kérelmező nem kérte az elsőfokú eljárásban az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését, vagy ha a felfüggesztést nem engedélyezték neki.

34. Ezért meg kell vizsgálni, hogy amennyiben a Holland Királyság a „Dublin III” rendelet 27. cikke (3) bekezdése c) pontjának alkalmazása mellett döntött, és a nemzetközi védelmet kérelmező nem kérte az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését első fokon, a rendelet 27. cikkének (3) bekezdésével és 29. cikkének (1) bekezdésével ellentétes-e ez a joggyakorlat.

35. E célból emlékeztetek arra, hogy a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (3) bekezdésében és 29. cikkében foglalt rendelkezések saját céljukat követik.

¹⁰ A „Dublin III” rendelet 27. cikke (3) bekezdésének a) pontja alapján.

¹¹ A „Dublin III” rendelet 27. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján.

¹² A „Dublin III” rendelet 27. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján.

¹³ A „Dublin III” rendelet 27. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján.

36. Először is, a nemzetközi védelmet kérelmezők átvételére és visszavételére vonatkozó eljárásokat egy sor kötelező határidő betartásával kell lefolytatni, beleértve azt a hat hónapos határidőt, amely a megkereső tagállam rendelkezésére áll az érintett személynek a „Dublin III” rendelet 29. cikkének (1) bekezdése szerinti felelős tagállamnak történő átadására.¹⁴

37. Ezek a határidők meghatározó módon hozzájárulnak a nemzetközi védelem iránti kérelmek kezelésének gyorsaságára vonatkozó, a rendelet (5) preambulumbekkezdésében említett célkitűzés megvalósításához, biztosítva, hogy az átvételre és a visszavételre vonatkozó eljárásokat indokolatlan késedelem nélkül folytassák le.¹⁵

38. Másodszor, az uniós jogalkotó az említett rendelet 27. cikke (3) bekezdésének elfogadásával meg kívánta erősíteni a nemzetközi védelmet kérelmezőknek nyújtott eljárási garanciákat,¹⁶ és különösen az őket az Alapjogi Charta 47. cikke alapján megillető bírói jogvédelmet.¹⁷

39. Más szóval, az érintett személy számára a megfelelő bírói jogvédelem biztosítása érdekében a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (3) bekezdése lehetőséget biztosít arra, hogy a megkereső tagállam illetékes hatóságai ne adhassák át őt egy másik tagállamnak.

40. Amint azt a Bíróság a 2009. január 29-i Petrosian ítéletben¹⁸ megállapította, az e célok közötti kapcsolatból az következik, hogy az érintett személyek hatékony bírói jogvédelme biztosításának és a tagállamokra vonatkozó kötelező határidők betartásának összeegyeztetése érdekében lehetővé kell tenni, hogy az átadási határidő számítását el lehessen halasztani az eljárás megalapozottságára vonatkozó bírósági határozat meghozataláig, amely az átadásra vonatkozó határozat végrehajtását már nem akadályozhatja.

41. Azóta az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jogalkotónak nem állt szándékában, hogy a kérelmek elbírálása során a gyors feldolgozás követelménye érdekében lemondjon a nemzetközi védelmet kérelmezők bírói jogvédelméről.¹⁹

42. A fentiek fényében célszerűnek tűnik emlékeztetni arra, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek gyors elbírálásának célkitűzése csak akkor szenvedhet sérelmet az átadási határidő számításának elhalasztása miatt, ha az átadásra vonatkozó határozat végrehajtását a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (3) bekezdésében meghatározott feltételek szerint, a nemzetközi védelmet kérelmező személy megfelelő bírói jogvédelmének biztosítása céljából felfüggesztették. Ezért kizárólag a kérelmező javát szolgálja, hogy az átadásra vonatkozó határozatok ellen jogorvoslati eszközökkel lehet élni, és hogy e határozatok végrehajtásának felfüggesztését el lehet rendelni, ami az átadási határidő felfüggesztéséhez vezet.

¹⁴ Lásd: 2018. november 13-i X és X ítélet (C-47/17 és C-48/17, EU:C:2018:900, 57. pont).

¹⁵ Lásd: 2018. november 13-i X és X ítélet (C-47/17 és C-48/17, EU:C:2018:900, 69. pont).

¹⁶ Lásd e tekintetben: 2016. június 7-i Ghezelbash ítélet (C-63/15, EU:C:2016:409, 57. pont). Lásd még a Bizottság által 2008. december 3-án előterjesztett, az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatot (COM(2008) 820 final), különösen a 3. pont 6., 8. és 12. oldalát.

¹⁷ Lásd e tekintetben: 2018. május 31-i Hassan ítélet (C-647/16, EU:C:2018:368, 57. és 58. pont).

¹⁸ C-19/08, EU:C:2009:41. Ez az ítélet az egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2003. február 18-i 343/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 50., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 109. o.) értelmezésére vonatkozik, amelyet a „Dublin III” rendelet hatályon kívül helyezett (lásd e rendelet 48. cikkét).

¹⁹ Lásd: 2021. január 14-i The International Protection Appeals Tribunal és társai ítélet (C-322/19 és C-385/19, EU:C:2021:11, 88. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

43. Ezért úgy vélem, hogy az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának a fellebbviteli bíróság által a megkereső tagállam illetékes hatóságának kérésére történő felfüggesztése nem teszi lehetővé a nemzetközi védelmet kérelmezők számára a hatékony bírói jogvédelem biztosítását.

44. Az alapügyben E. N., S. S. és J. Y. első fokon az átadásra vonatkozó határozat megsemmisítését kérte anélkül, hogy annak végrehajtásának felfüggesztését kérelmezték volna.

45. Két megjegyzés tehető ezzel kapcsolatban.

46. Ami először is az átadásra vonatkozó határozat megsemmisítését illeti, szeretnék rámutatni, hogy az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (3) bekezdése szerinti felfüggesztése – bár nem feltétlenül automatikus – szorosan kapcsolódik a határozat elleni fellebbezéshez. Miután az átadásra vonatkozó határozat létezik, annak végrehajtását fel lehet függeszteni, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező személy a határozatot érdemben meg tudja támadni.

47. Továbbá az átadásra előírt hat hónapos határidő elhalasztását csak az érintett személy azon érdeke indokolhatja, hogy az átadásra vonatkozó határozat jogszerűségét egy bíróság tisztázza.²⁰

48. Miután az elsőfokú bíróságok megsemmisítették az átadásra vonatkozó határozatokat, E. N.-t, S. S.-t és J. Y.-t már nem fenyegeti az a veszély, hogy a fellebbezési eljárás során a felelős tagállamnak átadják őket. Nem áll fenn a veszélye annak, hogy bírói jogvédelmük sérülne, a megkereső tagállam területén maradhatnak, és érvényesen megvédhetik jogaikat a fellebbviteli bíróság előtt.

49. Ami viszont a kereset halasztó hatályának hiányát illeti, a Bíróság már megállapította, hogy a „Dublin III” rendelet 27. cikke (3) bekezdésének elfogadásával az uniós jogalkotó elismerte, hogy a tagállamok dönthetnek úgy, hogy az átadásról szóló határozattal szemben kereset megindítása önmagában nem elegendő az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztéséhez, amelyre tehát e kereset elbírálásának bevétele előtt sor kerülhet, amennyiben a felfüggesztést nem kérték vagy a felfüggesztés iránti kérelmet elutasították.²¹

50. A képviselőik által a tárgyaláson tett nyilatkozatokból azonban kitűnik, hogy az átadásukra vonatkozó határozatok ellen első fokon benyújtott kereseteikkel összefüggésben E. N., J. Y. és S. S. nem kérték, hogy e kereseteknek halasztó hatálya legyen.²²

51. Ennyiben megállapítható, hogy E. N., J. Y. és S. S. a nemzetközi védelem iránti kérelmük elbírálásának gyorsaságát kívánta előnyben részesíteni, és hogy az átadásra vonatkozó határozatok végrehajtásának felfüggesztése, amelyet az államtitkár kezdeményezésére a fellebbezésben kértek, inkább a közigazgatási hatóság azon érdekének felel meg, hogy az első fokon megsemmisített, átadásra vonatkozó határozatokat fenntartsák, ezeknek a határozatoknak a végrehajtását felfüggeszessék, és következésképpen az átadási határidő számítását késleltessék.

²⁰ Lásd: Pikamäe főtanácsnok Bundesrepublik Deutschland (Az átadásra vonatkozó határozat hatóság általi felfüggesztése) egyesített ügyekre vonatkozó indítványa (C-245/21 és C-248/21, EU:C:2022:433, 58. pont).

²¹ Lásd: 2016. június 7-i Ghezelbash ítélet (C-63/15, EU:C:2016:409, 59. pont).

²² Lásd a jelen indítvány 5. lábjegyzetét.

52. Megjegyzem ugyanis, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a fellebbezés szintjén és az illetékes nemzeti hatóság kezdeményezésére hozott ideiglenes intézkedések célja alapvetően az, hogy megakadályozzák, hogy az átadási határidő a fellebbezés elbírálása előtt lejárjon. Ezeket az intézkedéseket ezért kizárólag e hatóság érdekében hozták.

53. Ahogyan arra a holland kormány a tárgyaláson rámutatott, amennyiben azonban a nemzetközi védelmet kérelmező által első fokon benyújtott keresethez nem kapcsolódik az átadásra vonatkozó határozat végrehajtását felfüggesztő ideiglenes intézkedés, semmi sem akadályozza meg az illetékes nemzeti hatóságokat abban, hogy a nemzetközi védelmet kérelmezőt az elsőfokú eljárás teljes időtartama alatt átadják a felelős tagállamnak.²³

54. Természetesen igaz, hogy az ilyen helyzet azt eredményezheti, hogy a megkereső tagállam a nemzetközi védelmet kérő személyt átadja az őt átvevő vagy visszavevő tagállamnak, még akkor is, ha az átadásra vonatkozó határozatot később a megkereső tagállam illetékes bíróságai megsemmisítik.

55. Megjegyzem azonban, hogy a „Dublin III” rendelet 29. cikkének (3) bekezdése ilyen esetben előírja, hogy „az átadást végrehajtó tagállam haladéktalanul visszafogadja az érintett személyt”.²⁴

56. Mivel tehát a megkereső tagállam a „Dublin III” rendelet 27. cikke (3) bekezdésének c) pontját választotta, és az érintett személy első fokon nem kérte az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését, a határozat végrehajtásának semmilyen akadálya nem indokolja az átadási határidő megfelelő felfüggesztésének szükségességét.

57. Megállapítom, hogy amennyiben az érintett személy első fokon nem kérte az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését, a megkereső tagállamnak nincs oka arra, hogy eltérjen a „Dublin III” rendelet 29. cikkének (1) bekezdésében meghatározott hat hónapos határidőtől, amely attól az időponttól kezdődik, amikor a felelős tagállam elfogadta az érintett személy átvételére vagy visszavételére irányuló megkeresést.

58. Ezért az illetékes nemzeti hatóságok által benyújtott fellebbezés nem eredményezheti sem az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését – amelyet csak az érintett személy kérhet –, sem pedig az átadási határidő felfüggesztését.

59. Más lenne a helyzet, ha E. N., J. Y. és S. S. az átadásról szóló határozat végrehajtásának felfüggesztését kérte és volna első fokon, és e kérelemnek helyt adtak volna. Felfüggesztő hatályú fellebbezés esetén ugyanis – amelynek vizsgálata a nemzeti bíróság feladata – a felfüggesztésről szóló határozat a fellebbviteli bíróság határozatának meghozataláig és a fellebbezés elbírálásáig hatályban marad, függetlenül a nemzeti jogban előírt eljárási szintek számától. Csak ebben az esetben kezdődhetne az átadási határidő attól a pillanattól, amikor az átadásra vonatkozó határozat elleni fellebbezésnek vagy a határozat felülvizsgálatának megszűnik a halasztó hatálya.

60. Ezt az értelmezést támasztja alá a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (3) bekezdése, amely előírja, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező kérheti az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését „a fellebbezés vagy felülvizsgálat elbírálásáig”, valamint az

²³ S. S. kivételével, aki szintén félként szerepel a C-338/21. sz. ügyben folyamatban lévő eljárásban. Az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését ugyanis a 2004/81 irányelv 8. cikke szerinti ideiglenes tartózkodási engedély kiadását megtagadó határozat felülvizsgálata iránti kérelem keretében engedélyezték számára.

²⁴ Ugyanakkor egyetértek Sharpston főtanácsnok Shiri ügyre vonatkozó indítványában (C-201/16, EU:C:2017:579, 47. lábjegyzet) megfogalmazottakkal, miszerint e rendelkezést kivételként, és nem fősabályként kell használni.

említett rendelet 29. cikke (1) bekezdésének első albekezdése, amely előírja, hogy az átadás határideje „a fellebbezéssel vagy felülvizsgálattal kapcsolatos jogerős határozatot” követően kezdődik, ha az átadásra vonatkozó határozat végrehajtását a 27. cikk (3) bekezdése alapján felfüggesztették.

61. A fentiekre tekintettel javaslom, hogy a Bíróság állapítsa meg, hogy amennyiben a megkereső tagállam a „Dublin III” rendelet 27. cikke (3) bekezdése c) pontjának alkalmazása mellett döntött, és a nemzetközi védelmet kérelmező nem kérte az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését e rendelkezés alapján, a fellebbviteli bíróság az ügy elbírálása során, kizárólag az adott tagállam illetékes hatóságának kérelmére, nem rendelhet el olyan ideiglenes intézkedést, amely az átadási határidő felfüggesztését eredményezi.

V. Véggövetkeztetés

62. A fentiekre tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a Raad van State (államtanács, Hollandia) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre a következőképpen válaszoljon:

Az egy harmadik ország állampolgára vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 27. cikkének (3) bekezdését és 29. cikkét

a következőképpen kell értelmezni:

amennyiben a megkereső tagállam a „Dublin III” rendelet 27. cikke (3) bekezdése c) pontjának alkalmazása mellett döntött, és a nemzetközi védelmet kérelmező nem kérte az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését e rendelkezés alapján, a fellebbviteli bíróság az ügy elbírálása során, kizárólag az adott tagállam illetékes hatóságának kérelmére, nem rendelhet el olyan ideiglenes intézkedést, amely az említett rendelet 29. cikkének (1) bekezdésében előírt átadási határidő felfüggesztését eredményezi.